

UNIVERSITY OF THE PUNJAB

Part-II A/2016
Examination:- M.A./M.Sc.

Roll No.

Subject: Punjabi
PAPER: I (Jadeed Poetry)

TIME ALLOWED: 3 hrs.
MAX. MARKS: 100

نوٹ: پہلا سوال لازمی ہے۔ باقی چار سوالات دے جواب لکھو۔ سب سوالات دے نمبر برابر نہیں۔

1- دتے گئے شعراں دی بھرویں تشریح کرو:

اوہ عشق نہیں جو لگ جائے تے گور اُریے لہہ جائے
ایہ چڑھیاں ہوئیاں فیر کدی لتھیاں نہیں کساں کپہ دساں
حد اوہدی جتھوں ٹردی اے مگدی اے حد تصور دی
میں ایویں خام خیالاں دے پیا گھوڑے کساں کپہ دساں
(یا)

دیکھ کے محشر دا نقشہ اوس گھبرانا نہیں ضرور
دج حیاتی جیہڑا اوہدی راہ گزر ویہندا نہیں
اک نگاہ اوہدی اے کافی عمر ساری واسطے
ہویا کپہ جے اوہ کسے دل بیشتر ویہندا نہیں

سوال 2: ”چن دی کھاری“ دا پنجابی شاعری دج کپہ مقام بن دا اے، بحث کرو۔

سوال 3: منیر نیازی دیاں نظماں دے عنوان اوہناں دی شاعری بارے کپہ تاثر دیندے نہیں۔ بحث کرو۔

سوال 4: پیر فضل گجراتی توں پونس احقر، اکرم شیخ تے تخیل کلیم تک پنجابی غزل دے سرناویں پٹھ نوٹ لکھو تے مثالاں

دی دیو۔

سوال 5: باقی صدیقی دی نظم ”دادوہک بدمعاش“ بارے مثالاں راہیں بحث کرو۔

سوال 6: ”اکلاپے دا مسافر“ دی غزل تے نظم دی شعری مثالاں نال وضاحت کرو۔

سوال 7: ”اکھیاں دے پرچھاویں“ اُتے تفصیلی بحث کرو تے مثالاں وی دیو۔

سوال 8: غلام یعقوب انوردی غزل اُتے مثالاں راہیں تفصیلی نوٹ لکھو۔

سوال 9: سلیم کاشردے عصری شعور اُتے مثالاں راہیں نوٹ لکھو۔

UNIVERSITY OF THE PUNJAB

Part - II A/ 2016
Examination:-M.A./M.Sc.

Roll No.

Subject: Punjabi

TIME ALLOWED: 3 HRS

Paper: II (Tanqeed Nazree Tay Amly)

MAX. MARKS:100

نوٹ: پہلے سے دوچوں دوتے دوچے سے دوچوں تن سوالاں دے جواب دیو۔ سب سوالاں دے نمبر برابر نیں۔

پہلا حصہ

- سوال نمبر ۱ ﴿ پرکھ (تنقید) توں کیه مرادے؟ ادب وچ ایہدی لوڑ تے اہمیت اُتے بحث کرو۔
- سوال نمبر ۲ ﴿ ’بوطیقا‘ دامرکزی موضوع المیہ (ٹریچڈی) اے، بھرویں بحث کرو۔
- سوال نمبر ۳ ﴿ کولرچ نے تخیل تے واہمہ وچ کیه فرق دسیاے؟ متارویں بحث کرو۔
- سوال نمبر ۴ ﴿ تنقید دے جمالیاتی دبستان بارے گل کرو۔

دوجا حصہ

- سوال نمبر ۵ ﴿ ’جھاتیاں‘ اُتے نفسیاتی پرکھ دارنگ گوڑھا نظر آؤندا اے۔ تہاڈا کیه وچار اے؟
- سوال نمبر ۶ ﴿ کیه حسین شاہداک امتزاجی نقاد اے۔ دلیلاں نال بحث کرو۔
- سوال نمبر ۷ ﴿ ’رنگ سنگ‘ اُتے کیه دے تنقیدی دبستاناں دارنگ دکھالی دیندا اے؟ بھرویں گل کرو۔
- سوال نمبر ۸ ﴿ ”میں اپنی بت موجب پوراٹل لایا اے کہ پنجابی زبان تے ادب نوں جیویں میں سمجھیا اے اُنجے ای پڑھن والیاں تیکر اڑادیاں۔“
- کیه تسمیں شہباز ملک دے ایس وچار نال متفق او؟
- سوال نمبر ۹ ﴿ ’ویروے دی پنجابی تنقید وچ کیه تھیں اے؟ متارویں گل کرو۔

UNIVERSITY OF THE PUNJAB

Part-II A/2016
Examination:- M.A./M.Sc.

Roll No.

Subject: Punjabi
PAPER: III (Study Seerat National Poetry)

TIME ALLOWED: 3 hrs.
MAX. MARKS: 100

نوٹ:- کل پنج سوالات دے جواب لکھو۔ پہلا سوال لازمی ہے۔

پہلے حصے وچوں دو تے دو بے حصے وچوں تن سوالات دے جواب لکھو۔ سب سوالات دے نمبر برابر نیں۔

(پہلا حصہ)

سوال 1: تھلے دتے گئے دو نوجواں وچوں کے اک دی تشریح سیاق و سباق دے حوالے نال کرو۔

(الف) پیدا ہوئے حضرت اسماعیل جتھے پانی لے نہ ماں بیتاب ہوئی
بچہ بھنے لٹا کے بھو چھنی تے دوڑی بہت پر ناکامیاب ہوئی
پرت وگی اُتاولی لال ولے چشمہ ویکھیا چشم مہتاب ہوئی
گھیرا مٹی دا بنجھ کے حوض ولیا کھوہا بن گیا غلق سیراب ہوئی

(ب) تیرے باجھ میرا مددگار کون اے توں بے زور دا پروردگار مولا
مینوں ویکھ کے جو متھے وٹ پالے اوہدے وس نہ کر میری کار مولا
پیدا کیجے دی لاج ہے آپ تینوں تیرے باجھ ناہیں پالہار مولا
پائیں وس نہ ٹر شر دیریاں دے فضلوں بخش کوئی نمگسار مولا

سوال 2: کتاب ”شانِ حضور“ دے کچھ چونویں سرناویاں نوں موضوع بحث بناؤ۔

سوال 3: حضور پاک دی اعلان نبوت توں پہلاں دی حیاتی اُتے ”جی سرکار“ دے حوالے نال نوٹ لکھو۔

(دووا حصہ)

سوال 4: ”تحریک پاکستان اور پنجابی ادب“ راہیں ڈاکٹر شہباز ملک دی وطن پرستی اُتے نوٹ لکھو۔

سوال 5: ڈاکٹر فقیر محمد فقیر دی نظم ”ونگار“ دا تجزیاتی جائزہ پیش کرو۔

سوال 6: پنجابی قومی تے ملی شاعری اُتے ”گلاں خون خنیر دیاں“ دے حوالے نال نوٹ لکھو۔

سوال 7: ”گلاں خون خنیر دیاں“ وچوں کے اک من پسند نظم دا تجزیہ پیش کرو۔

سوال 8: قیام پاکستان وچ پنجابی شاعراں دا حصہ دے سرناویں پڑھ لیکھ لکھو۔

سوال 9: تھلے دتے گئے شاعراں اُتے بھرواں نوٹ لکھو۔

استاد دامن۔ روف شیخ

UNIVERSITY OF THE PUNJAB

Part-II A/2016
Examination:- M.A./M.Sc.

Roll No.

Subject: Punjabi

PAPER: IV (Translation from Arabic, Persian to Punjabi)

TIME ALLOWED: 3 hrs.

MAX. MARKS: 100

- نوٹ: پنج سوالاں دے جواب دیو۔ ہر سوال دے نمبر برابر نہیں۔
- سوال 1: تھلویے شعراں دی تشریح شاعر تے متن دے حوالے نال کرو۔
- شیر خدا دا حضرت علی اوہ پہلا مسلمان
عشق دی خاطر جس دی ہستی ہے دین ایمان
اودے گھر دا پیار محبت سینے والا ساہ
موتی دا گلوں جیہنے مینوں دتا اے چکا
- سوال 2: علامہ اقبال دے فکر و فن تے اوہناں دی حیاتی بارے تفصیل نال لکھو۔
- سوال 3: مولانا رومی دی حیاتی تے اوہناں دے کوئی دو شعراں بارے تشریحی نوٹ لکھو۔
- سوال 4: تھلے دتے شعراں دی تشریح کرو۔

مرد قلندر اسماناں دے وچ شہباز کہاوے
اودیاں کھمباں اگے بھارا وی ہولا ہو جاوے
وچ فضاواں نیلیاں دے اوہ کرے شکار ہمیشہ
آہلنیاں دے آسے پاسے کدی نہ پھیرے پاوے

سوال 5: کسے اک موضوع اُتے بھرواں مضمون لکھو۔

- امام بوسیری۔ اسرار خودی۔ شریف کجیابی
- سوال 6: ترجمہ تے تشریح کرو، شاعر داناں تے ماخذ دا حوالہ وی دیو۔
- عشق جان طور آمد عاشقا
طور مست و ختر موئی ضعقا
سر پہان ست اندر زیر و بم
فاش اگر گویم جہاں برہم زخم
- سوال 7: عبدالغفور اظہر دے حالات زندگی بارے بھرواں مضمون لکھو۔
- سوال 8: ترجمہ کرو تے شاعر داناں وی لکھو۔

فَإِنَّ لِي ذِمَّةَ مَنْنِهِ بِتَسْمِيَتِي
مَحْمَدًا وَآهُوَ أَفَى الْخَلْقِ بِالذَّمِّ
إِنْ لَمْ يَكُنْ فِي مَعَادِي أَحَدًا بِيَدِي
فَضْلًا وَالْأَفْقُلُ يَزَالَةُ الْقَدَمُ

UNIVERSITY OF THE PUNJAB

Part-II A/2016
Examination:- M.A./M.Sc.

Roll No.

Subject: Punjabi
PAPER: V (Lisaniyat)

TIME ALLOWED: 3 hrs.
MAX. MARKS: 100

نوٹ: دوواں حصیاں وچوں دوو سوالاں دے جواب دیو۔ سارے سوالاں دے نمبر برابر نیں۔
(پہلا حصہ)

- سوال نمبر ۱ ﴿ ”ہندوستانی لسانیات“ دے مطابق دُنیا دیاں زباناناں دی ونڈ تے خانداناں دا ویروا کرو۔
- سوال نمبر ۲ ﴿ پنجاب دیاں مغربی بولیاں دا ویروا کرو۔ مثالاں وی دیو۔
- سوال نمبر ۳ ﴿ لسانیات دی تعریف کرو تے ایہدی اہمیت تے کھلا راتے چائن پاؤ۔
- سوال نمبر ۴ ﴿ ہند آریائی بولیاں دے حوالے نال جارج گریرسن دے نظریے اُتے بحث کرو۔

(دوجا حصہ)

- سوال نمبر ۵ ﴿ پنجابی ادب دی مذہلی روایت اُتے بھرواں چائن پاؤ۔
- سوال نمبر ۶ ﴿ پنجابی دے منظوم فقہی ادب اُتے نوٹ لکھو۔
- سوال نمبر ۷ ﴿ کسے اک جدید پنجابی شاعر دے کلام دا لسانی جائزہ مثالاں نال بیان کرو۔
- سوال نمبر ۸ ﴿ اشفاق احمد دے ڈرامے ”ناہلی تھلے“ دا لسانی تے مقامی وسیب دے حوالے نال ویروا کرو۔

UNIVERSITY OF THE PUNJAB

Part-II A/2016
Examination:- M.A./M.Sc.

Roll No.

Subject: Punjabi
PAPER: VI (Essay)

TIME ALLOWED: 3 hrs.
MAX. MARKS: 100

- نوٹ: کسے اک سرناویں اُتے بھرواں نوٹ لکھو۔
- 1 پنجابی آریائی زبان اے یا غیر آریائی، پچھو کڑ دے حوالے نال بحث کرو۔
 - 2 بلھے شاہ: حیاتی تے فکر
 - 3 پنجابی وچ مرثیہ نگاری دی روایت
 - 4 پنجابی زبان دی موجودہ صورت حال
 - 5 لوک صنف سخن لوری، ماہیا تے بولی بارے دکھ دکھ بحث کرو، مثالوں دی
- دیو۔

UNIVERSITY OF THE PUNJAB

Part-II A/2016
Examination:- M.A./M.Sc.

Roll No.

Subject: Punjabi (Elective)
PAPER: VII (B) [Khoog Tey Uhdey Asool]

TIME ALLOWED: 2 hrs.
MAX. MARKS: 50

پہلا سوال لازمی اسے باقی وچوں کوئی دو سوالاں دے جواب دیو۔

- 1 کے اک جدید پنجابی نثر نگار بارے تحقیقی خاکہ (Synopsis) بناؤ۔ موضوع دی اہمیت، ضرورت تے طریقہ تحقیق وی بیان کرو۔ (20)
- 2 تحقیق دے تاریخی طریقہ کار بارے بھرواں چائن پاؤ۔ (15)
- 3 چنگے محقق دیاں خوبیاں بارے کھل کے اپنے وچار دسو۔ (15)
- 4 تحقیق دے لغوی تے اصطلاحی معنے لکھو، سائنسی تے ادبی تحقیق دا فرق واضح کرو۔ (15)
- 5 تحقیق تے تنقید دے آپسی تعلق تے فرق دی وضاحت کرو۔ (15)

UNIVERSITY OF THE PUNJAB

Part-II A/2016
Examination:- M.A./M.Sc.

Roll No.

Subject: Punjabi
PAPER: VIII (Warran Jangnamay Tey Lok Adab)

TIME ALLOWED: 3 hrs.
MAX. MARKS: 100

نوٹ: سارے سوالاں دے جواب دیو۔ ہر سوال دے نمبر برابر نیں۔
سوال 1: تھلے دتے شعراں وچوں کے اک جزدی تشریح اگڑ کچھڑ دے حوالے نال کرو۔

الف: پر ہویا پیر محمدوں غلام اگیرے
تے اوس دی کیتی گل نوں کوئی مول نہ پھیرے
تے باتشہی دے سلسلے سبھ اس دے ڈیرے
تے کہندا سی اوہ راجیاں ہو بہو پریرے
تے جیہا کوئی نہ جمیاں جو اس نوں چھیڑے
تے پیا مہاں سنگھ سی اک اوسدے جھیرے
تے دہیں راتیں اوس نوں اوہ لگا گھیرے

ب: جاں فتح کرائی رب نیں اس کوٹے سندی
تے لئے مال متاع بھی ہور دولت چندی
لائی اگ چوچیاں دے ڈھاہ بلندی
تے پائی دس غلام دے کے بیٹے سندی
پر دتی اندر شہر دے سی چنگی مندی
تے پتر اک غلام دا پھڑ کھڑیا بندی

سوال 2: چٹھیاں دی وارد تاریخی پس منظر بیان کرو۔

(یا) چٹھیاں دی واروچ کردار نگاری کس پدھر دی اے۔ جائزہ لو۔

سوال 3: نجابت دی واردیاں شعری خوبیاں اُتے جھات پاؤ۔

(یا) نجابت دی واردے دو ماورائی کرداراں بارے گل کرو۔ شعری حوالے وی دیو۔

سوال 4: مقبلہ داجنگنامہ زبان و بیان دے حوالے نال کس پدھر دا اے۔

(یا) پنجابی وچ مرثیہ نگاری دی نور اُتے جھات پاؤ۔

سوال 5: لوک گیت پنجاب دی راجل دامہاندر اپیش کردے نیں۔ جھات پاؤ۔

(یا) ڈاکٹر مہر عبدالحق دی کتاب ”سرائیکی لوک گیت“ دا ویرا کرو۔

UNIVERSITY OF THE PUNJAB

Part-II A/2016
Examination:- M.A./M.Sc.

Roll No.

Subject: Punjabi
- PAPER: IX [Sahafat Tey Mussawada Nigari (Radio-T.V.)]

TIME ALLOWED: 3 hrs.
MAX. MARKS: 100

آخری سوال لازمی اے باقی وچوں کوئی چار سوالاں دے جواب دیو۔ سبھ سوالاں دے نمبر برابر نیں۔

- 1- صحافت دے لغوی تے اصطلاحی معنیاں اُتے بحث کرو تے صحافت دے مقصد وی بیان کرو۔
- 2- ٹی وی تے ریڈیائی صحافت دا فرق لکھو۔ ایہناں وچوں کہینوں بوہتا متاثر کن آکھیا جاسکدا اے۔
- 3- جمیل پال، ڈاکٹر فقیر محمد فقیر تے ضیاء شاہد وچوں کسے اک دی صحافتی خدمات اُتے نوٹ لکھو۔
- 4- خبر، کالم تے فیچر دی تعریف کرو تے ایہناں وچکار فرق دا نکھیرا کرو۔
- 5- زرد صحافت توں کیہ مراد اے۔ معاشرے اُتے ہون والے ایہدے منفی اثراں دا ویرا کرو۔
- 6- الیکٹرانک میڈیا دے آن نال اخباری صحافت وچ آن والی کمی بیشی دا جائزہ لو۔
- 7- مسودہ نگاری دی اہمیت تے اوہدے مختلف پہلوواں بارے چائن پاؤ۔
- 8- سوکھی پنجابی وچ ترجمہ کرو۔

Earlier, the Punjab Assembly adopted a resolution, unanimously condemning the Lahore blast, expressing grief and solidarity with the victim's families. The house also offered fatcha and observed one-minute silence for the victims of the tragedy. The resolution demanded 'intensified across the board operation' against terrorists and their facilitators